

90 Gep

(ALDC, I, 151. El gep)

Els dos mots predominants són *gep* i *gepa*, els dos normatius. El primer, usat, des de Llull, al Principat i a les Illes, deriva del llatí. GIBBUS ‘gep’ i *gepa* d’un sinònim també llatí, GIBBA, menys freqüent que GIBBUS (Coromines), tot i que alguns s’inclinen per una feminització de *gep* (Moll); aquest darrer, propi del País Valencià i la Franja, veu assegurada la seva tradició pel testimoni d’escriptors valencians, la toponímia i el refranyer (“Ningun geperut se coneix la sua gepa”) i el congènere *chepa* de l’aragonès i l’asturià. *Giba*, amb la variant apitxada *xiba*, s’estén per poblacions ponentines i sembla un castellanisme (< *giba*). *Bony* ‘protuberància en el cos’ s’ha estès a ‘gep’; es tracta d’un mot preromà que procediria, segons Coromines,

d’un encreuament de *BUNNO ‘protuberància’ amb *MONIJO ‘coll; turó’; *llúpia* (153, 163) té una semblant motivació a partir del significat ‘quist subcutani en forma de bossa closa’. El rossellonès *bossa* és un occitanisme (< oc. *bòça*; cf. fr. *bosse*). Altres noms locals són: *pala* (35) i *musclera* (135), relatius a la ubicació del gep; *corba* (90), centrat en la desviació de la línia recta; *pa* (27, 28, 87, 105), *gàbia* (133, 140), *esbardó* (148) (= *albardó* ‘aparell de les bèsties de càrrega adaptat al seu llom’) i *maleta* (71) són metàfores pintoresques, humorístiques. L’alguerès se serveix de l’italianisme *goba* (< it. *gobba*) i de *romba*, extensió del sentit ‘engruixament en un objecte’.

Petit Atlas Lingüístic del Domini Català © PALDC

